7-8 сем.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ

«Приднестровский государственный университет им. Т.Г. Шевченко»

Филологический факультет

Кафедра украинской филологии

УТВЕРЖДАЮ:
И.о. декана филологического факультета
доц. _____ /Еремеева О. В./
«05» 12 2019 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

на 2019/2020 учебный год

учебной дисциплины

«СОВРЕМЕННАЯ УКРАИНСКАЯ ЛИТЕРАТУРА»

Направление подготовки:

45.03.01 ФИЛОЛОГИЯ

Профиль подготовки:

«ОТЕЧЕСТВЕННАЯ ФИЛОЛОГИЯ (УКРАИНСКИЙ ЯЗЫК И ЛИТЕРАТУРА)»
Для набора 2016 г.

квалификация (степень) выпускника

БАКАЛАВР

Форма обучения:

ОЧНАЯ

Тирасполь 2019

Рабочая программа дисциплины «Современная украинская литература» / сост. доц. А. В. Третьяченко. – Тирасполь: ГОУ ПГУ, 2019. – 12 с.

Рабочая программа предназначена для преподавания дисциплины **«Современная украинская литература»** студентам очной формы обучения по направлению подготовки бакалавра 45.03.01 «Филология».

Рабочая программа составлена с учетом Федерального государственного образовательного стандарта ВО по направлению подготовки 45.03.01 «Филология», утвержденного приказом Министерства образования и науки РФ № 947 от 07.08.2014 г.

Составитель: _____ /Третьяченко А. В., доц./

1. Цели и задачи освоения дисциплины

Целями освоения дисциплины «Современная украинская литература» являются:

– сформировать у студентов представление об основных тенденциях современной развития украинской литературы;

– выяснить особенности современного литературного процесса, его творческого состояния как итога длительного развития украинской культуры и литературы;

– ознакомить студентов с индивидуальными авторскими эстетиками современной украинской литературы;

– способствовать формированию у студентов навыков аналитического чтения художественной литературы, поиска и реферирования научной литературы по изучаемой теме, аудиторного выступления с монологическим ответом или полемической репликой.

Задачи – дать будущему специалисту знания литературной системы, сформировать практические умения и навыки по разделам СУЛ.

2. Место учебной дисциплины в структуре ООП ВО.

Дисциплина включена в раздел Б1.В.ОД.9 базовой части ФГОС-3 по направлению подготовки ВО 45.03.01 «Филология» профиль «Отечественная филология. (Украинский язык и литература)».

Для изучения дисциплины необходимы компетенции, сформированные у студентов в результате обучения в средней общеобразовательной школе, а также формируемые параллельно с освоением таких, например, дисциплин подготовки бакалавра филологии как «История», «Философия», «Культурология», «Введение в литературоведение», «История украинской литературы» и др.

Данная дисциплина, в свою очередь, составляет необходимую основу для изучения истории украинской литературы, а также дисциплин теоретического цикла, связанных с изучением литературы.

3. Требования к результатам освоения дисциплины:

Процесс изучения дисциплины направлен на формирование следующих компетенций:

Код компетенции	Формулировка компетенции
ОПК-3	способность демонстрировать знание основных положений и концепций в области теории литературы, истории отечественной литературы (литератур) и мировой литературы; представление о различных жанрах литературных и фольклорных текстов
ОПК-4	владение базовыми навыками сбора и анализа языковых и литературных фактов, филологического анализа и интерпретации текста

В результате освоения дисциплины обучающийся должен:

3.1. Знать:

- характерные особенности литературного процесса в Украине в XX веке;
- основные периоды развития литературы постсоветской эпохи;
- эстетические программы важнейших литературных направлений;
- имена основных представителей того или иного направления;
- основные художественные произведения этой эпохи.

3.2. Уметь:

- анализировать наиболее важные произведения эпохи с точки зрения особенностей их проблематики и поэтики;
- характеризовать то или иное направление в литературе конца XX – начала XXI века через его основных представителей;
- оперировать основными понятиями и категориями теории литературы применительно к анализу художественного текста;

- работать с критической литературой, ориентироваться в спектре критических и литературоведческих интерпретаций наиболее значимых произведений.

3.3. Владеть:

- начальными навыками критического анализа;
- навыками создания аннотации к прочитанному произведению.

4. Структура и содержание дисциплины

4.1. Распределение трудоемкости в з.е./часах по видам аудиторной и самостоятельной работы студентов по семестрам:

Семестр	Количество часов						Форма итогового контроля
	Трудоемкость з.е./часы	В том числе					
		Аудиторных				Самост. работы	
		Всего	Лекций	Лаб. раб.	Практич.		
7	1 з.е/ 36 ч	22	8		14	14	-
8	2 з.е./ 72 ч	24	10		14	12	Экзамен (36)
Итого:	**3 з.е. /108 ч**	**46**	**18**		**28**	**26**	**36**

4.2. Распределение видов учебной работы и их трудоемкости по разделам дисциплины.

№ раз-дела	Наименование разделов	Количество часов				
		Всего	Аудиторная работа			Внеауд. работа (СР)
			Л	ПЗ	Л Р	
1	Особенности литературного процесса после Второй мировой войны.	**6**	2	2		2
2	Современная украинская поэзия	**30**	8	12		10
3	Современная украинская проза	**36**	8	14		14
	Подготовка к экзамену	**36**				36
Итого:		**108**	**18**	**28**		**62**

4.3. Тематический план по видам учебной деятельности

Лекции 7 семестр

№ п/п	Номер раздела дисципл ины	Объем часов	Тема лекции	Учебно-нагляд-ные пособия
1	1	2	**Загальний огляд літературного процесу II пол. 20 ст.** 1. Зміни в суспільно-політичному житті після XX з'їзду КПРС, засудження культу особи та його наслідки. 2. Реабілітація несправедливо репресованих діячів літератури, культури. 3. Ідейно-тематичне й жанрове збагачення літератури	Підруч-ник, використання мульти-медіа
2	2	2	**А. Малишко та Б. Олійник – видатні поети-лірики** 1. Пісенна лірика. 2. Поетичні збірки А. Малишка «Синій літопис», «Серпень душі моєї».	Перше-джерела

			3. Значення творчості А. Малишка. 4. Твори Б. Олійника про людину та народ у війні з фашистами. Тема безсмертя в поезії «Пісня про матір». 5. Народні уявлення про життєві цінності, добро і справедливість («В оборону хліба»). 6. Місце і значення творчості Б. Олійника в сучасній літературі.	
3	2	2	**В. Симоненко – перший із шістдесятників** **Творчість В. Стуса** 1. Віра в безсмертя народу в поезії В. Симоненка. 2. «Казка про Дурила» – сатира тоталітарного режиму. 3. Традиції й новаторство В. Симоненка. 4. Поетичний і громадський маніфест В. Стуса. Збірка «Палімпсести». Біблійні мотиви в поезії. 5. Історична пам'ять народу, трагедійність його минулого («За літописом Самовидця», «Сто років, як сконала Січ»). 6. В. Стус у контексті світової літератури.	Підручник, використання мультимедіа
4	2	2	**Л. Костенко – небуденне явище сучасної української поезії** **Поетична спадщина М. Вінграновського** 1. Художні особливості інтимної лірики Л. Костенко, філософічність її віршів. 2. Тема суспільної ролі митця в творчості авторки. 3. Оригінальність індивідуального стилю Л. Костенко, багатство мови, своєрідність тропіки. 4. Джерела творчості М. Вінграновського. 5. Збірка «Атомні прелюди» – поетичний дебют письменника. 6. Своєрідність інтимної лірики митця.	Підручник, використання мультимедіа
	Всього за 7 семестр	**8**		

Лекции 8 семестр

1	3	2	**Особливості розвитку прози в 60-80-х рр. XX ст.** 1. Проблеми особистості у творах письменників. 2. Жанрове різноманіття прозового доробку митців. 3. Світове значення української літератури зазначеного періоду.	Підручник, використання мультимедіа
2	3	2	**Творчість М. Стельмаха.** **М. Стельмах – творець самобутньої ліро-епічної прози.** 1. Поетична творчість. Збірки «Добрий ранок», «За ясні зорі» та ін. 2. Автобіографічні твори М. Стельмаха («Щедрий	Підручник, використання мультимедіа

			вечір», «Гуси-лебеді летять»). 3. Трилогія М. Стельмаха «Хліб і сіль», «Кров людська – не водиця», «Велика рідня» – змалювання селянства.	
3	3	2	**О. Гончар.** 1. Продовження й розвиток традицій класичної та новітньої літератури. 2. Рання творчість О. Гончара. Фронтові поезії. 3. Загальний огляд романістики О. Гончара («Прапороносці», «Людина і зброя», «Собор» та ін.). 4. Важливість проблем, яскравість образів, ліризм – особливості оповідань і новел. «Модри Камень».	Підручник, використання мультимедіа
4	3	2	**Роман П. Загребельного «Диво»** 1. Своєрідність композиції роману (часова двоплановість, перемежування картин минулого й сучасного). 2. Процес виявлення і формування великого мистецького таланту вихідця з глибин трудового народу (Сивоок). 3. Своєрідний історичний перегук між образами Сивоока, творця художніх цінностей, і мистецтвознавця Гордія Отави. 4. Головний об'єднуючий центр – образ Софії Київської.	Підручник, використання мультимедіа
5	3	2	**Новелістика Гр. Тютюнника** 1. Життєвий шлях письменника. 2. Новела Гр. Тютюнника «Три зозулі з поклоном». 3. Образ головного героя в оповіданні «Син приїхав». 4. Зображення українського села середини XX ст. в оповіданні «Оддавали Катрю». 5. Індивідуальний стиль Гр. Тютюнника.	Підручник, використання мультимедіа
	Всього за 8 семестр	**10**		

Практические занятия
7 семестр

№ п/п	Номер раздела дисциплины	Объем часов	Тема практического занятия	Учебно-наглядные пособия
1	1	2	**Ідейно-тематичне та жанрове збагачення літератури II половини XX століття** 1. Історичні та суспільно-політичні умови розвитку літератури. 2. Причини появи «шістдесятників». 3. Розвиток поезії в 60-80-х рр. XX ст. 4. Повернення до літературного життя творчості митців «розстріляного покоління» й діаспори.	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра

2	2	2	**А. Малишко та Б. Олійник – видатні українські поети-лірики** 1. Мотиви захисту України, любові до неї в збірках «До бою вставайте», «Україно моя». 2. Зображення в поемі «Прометей» сили людського духу, патріотизму. 3. Образ України в творчості А. Малишка. 4. Твори Б. Олійника про людину й народ у війні з фашизмом.	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра
3	2	2	**В. Симоненко – перший із «шістдесятників»** 1. Тема патріотизму в творчості В. Симоненка. 2. Любовне й шанобливе зображення людей праці, роздуми про їхню роль у суспільстві. 3. Традиції й новаторство В. Симоненка.	Твори письменника, критич. літ-ра
4	2	2	**В. Стус – самоусвідомлення й моральна рішучість** 1. Життєвий шлях В. Стуса. Зарубіжні видання («Зимові дерева», «Свіча в свічаді», «Палімпсести»). Поширення поезій у рукописах. 2. Висока громадська позиція, безмежна любов до України, незламність поета-борця. 3. Інтимні мотиви лірики. Туга за Україною, за коханою дружиною, сином, рідними.	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра
5	2	2	**Творчий доробок Л. Костенко** 1. Художні особливості інтимної лірики Л. Костенко, філософічність її віршів. 2. Тема суспільної ролі митця в творчості авторки. 3. Оригінальність індивідуального стилю Л. Костенко, багатство мови, своєрідність тропіки.	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра
6	2	2	**Поетична творчість М. Вінграновського** 1. Джерела творчості, багатогранність художнього обдарування М. Вінграновського. 2. Збірка «Атомні прелюди» як поетичний дебют письменника. 3. Своєрідність інтимної лірики у збірці «Цю жінку я люблю».	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра
7	2	2	**І. Драч. Проблематика й художньо-стильові особливості творчості** **Багатство поезії Д. Павличка** 1. Своєрідність композиції поеми І. Драча «Чорнобильська мадонна». 2. Проблематика твору, символіка, особливості використання художніх засобів та прийомів. 3. Уславлення духовного багатства і краси рідного краю в сонетах Д. Павличка.	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра

			4. Особливості інтимної лірики. 5. Рубаї у творчому доробку поета.	
	Всього за 7 семестр	**14**		

Практические занятия
8 семестр

№ п/п	Номер раздела дисциплины	Объем часов	Тема практического занятия	Учебно-наглядные пособия
1	3	2	**Роман «Собор» О. Гончара** 1. Сюжет, особливості композиції. Образ собору як композиційного центру роману. 2. Проблематика роману, символічне значення назви роману. 3. Майстерність письменника у створенні героїв твору. Багатство внутрішнього світу основних героїв твору. 4. Осуд духовного браконьєрства, бездуховності в романі.	Твори письменника, опорні конспекти, критична література
2	3	2	**Роман П. Загребельного «Диво»** 1. Своєрідність композиції роману (часова двоплановість, перемежування картин минулого й сучасного). 2. Процес виявлення і формування великого мистецького таланту вихідця з глибин трудового народу (Сивоок). 3. Головний об'єднуючий центр – образ Софії Київської. 4. Борис Отава – представник нового покоління учених, талановитий продовжувач справи своїх попередників.	Твори письменника, опорні конспекти, критична література
3	3	2	**Історичні романи П. Загребельного** (за вибором «Первоміст», «Роксолана», «Я, Богдан», «Тисячолітній Миколай») 1. Тема, ідея та проблематика твору. 2. Сюжет та композиція роману. 3. Система образів.	Твори письменника, критич. літ-ра
4	3	2	**Ю. Мушкетик** 1. Життєвий і творчий шлях письменника. 2. Мала проза («Семен Палій», «Старий у задумі», «Суд»). 3. Романістика (на вибір «Жорстоке милосердя», «Смерть Сократа», «Яса»). 4. Проблема совісті в романі «Біла тінь».	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра

5	3	2	**В. Яворівський** 1. Біографія письменника. 2. «Вічні Кортеліси» – трагічні події Другої світової війни. 3. Роман «Марія з полином у кінці століття» – перший відгук на Чорнобильську трагедію.	опорні конспекти, критич. літ-ра
6	3	2	**Є. Гуцало** 1. Життєвий і творчий шлях письменника. 2. Рання творчість Є. Гуцала («Олень Август», «Запах кропу» та ін.). Образ природи у творчості Є. Гуцала. 3. Повісті «Мертва зона» – зображення села у роки Вітчизняної війни.	Твори письменника, опорні конспекти
7	3	2	**Новелістика Г. Тютюнника** 1. Життєвий шлях письменника. 2. Новела Гр. Тютюнника «Три зозулі з поклоном». 3. Образ головного героя в оповіданні «Син приїхав». 4. Зображення українського села середини XX ст. в оповіданні «Оддавали Катрю». 5. «Климко, «Вогник далеко в степу» – тема тяжкого повоєнного життя дітей. 6. Індивідуальний стиль Гр. Тютюнника.	Твори письменника, опорні конспекти, критич. літ-ра
Всього за 8 семестр		**14**		

Лабораторные занятия не предусмотрены

Самостоятельная работа студента 7 семестр

Раздел дисциплины	№ п/п	Тема и вид СРС	Трудоемкость (в часах)
1 2 2	1	Конспектування статей	4
	2	Вивчення поезій напам'ять	4
	3	Написання рефератів	4
	4	Підготовка презентацій	2
		ИТОГО:	**14**

Самостоятельная работа студента 8 семестр

Раздел дисциплины	№ п/п	Тема и вид СРС	Трудоемкость (в часах)
3	1	Написання рефератів	2
	2	Конспектування статей	2
3	3	Підготовка презентацій	2
3	4	Знайомство з творами письменників	6
		Итого:	**12**
		Подготовка к экзамену:	**36**
		ИТОГО:	**62**

5. Примерная тематика курсовых проектов (работ):

7 семестр

1. Художній світ поезії В. Симоненка.

2. Біблійні образи та мотиви у поетичному доробку Л. Костенко.
3. Художні пошуки Драча-поета: новаторство і традиції.
4. Мотиви та образи лірики Д. Павличка.
5. Біблійні мотиви у поезії В. Стуса.

8 семестр

1. Архітектоніка роману О. Гончара «Собор».
2. Проблема національного характеру у творах О. Гончара.
3. Народно-поетичний контекст прозового доробку М. Стельмаха.
4. Роль художньої деталі в новелістиці Г. Тютюнника.
5. Психологізм новел Г. Тютюнника.

6. Образовательные технологии.

Вузовское освоение курса «Современная литература» предполагает использование как традиционных, так и инновационных образовательных технологий, а также настоятельно требует рационального их сочетания.

Доминирующей формой аудиторной работы являются традиционные лекционные и практические занятия. Вместе с тем использование мультимедийных средств, введение в лекционную практику разнообразных ее «жанровых разновидностей». Для стимулирования самостоятельной учебной работы студентов, их взаимообучения (интерактивные методы) практикуется активное обсуждение и взаимная оценка студентами их рефератов и самостоятельных работ.

Семинарские занятия предполагают подготовку студентов по темам курса, рассматриваемым в лекциях или в обзорном плане, или вынесенным на самостоятельное изучение.

Семестр	Вид занятия (Л, ПР, ЛР)	Используемые интерактивные образовательные технологии	Количество часов
7	ПР	Обсуждение изученного материала в малых проблемных группах	2
		Коллоквиум	2
	ПР	Выполнение письменных заданий, экспресс-опросы	2
8	ПР	Обсуждение изученного материала в малых проблемных группах	1
	ПР	Дискуссии и миниконференции на заданную тему	2
	ПР	Тестовые задания, электронные виды тестирования	2
	Итого:		**11**

7. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов (см. ФОС).

Вопросы к экзамену (см. ФОС)

8. Учебно-методическое и информационное обеспечение дисциплины (модуля)

8.1. Основная литература:

1. Історія української літератури XX століття. –К. «Либідь». – 2010.
2. Українська література XX сторіччя: Навчальний посібник. – К., 2009.
3. Українське слово. Хрестоматія української літературної критики XX ст. Кн. 2, 3. – К., 1994; Кн. 4. – К., 1995.
4. Література і сучасність: Літературно-критичні статті. Вип. 1-20. – К., 1987-2014.

5. Художнє розмаїття сучасної радянської літератури (Процеси жанрово-стильової еволюції української літератури). – К., 1982.
6. Наєнко М. Українське літературознавство. Школи, напрями, тенденції. – К., 2013.
7. Історія української літератури: У 2 т. Т. 2. – К., 2011.
8. Гороховецький В. Силове поле критики. Літературно-критичні статті. – К., 1984.
9. Гром'як Р. Що доведено життям (Актуальність проблеми літератури та літературної критики). – К., 2010.

8.2. Дополнительная литература:

1. Вакуленко Д. Сучасна українська драматургія: Основні тенденції розвитку (1945-1972), К., 1976.
2. Вічна загадка любові: Літ. спадщина Григора Тютюнника: Спогади про письменника. К., 1988.
3. Діалектика художнього пошуку. Літературний процес 60-80-х років. К., 1988
4. Дончик Г. Грані сучасної прози. К., 1987.
5. Історія укр-ї літератури XX ст./ за ред. В.Г. Дончика. – К.: Либідь, 1998. – Т. 2.
6. Історія української літератури: У 2 т. Т. 2. – К., 1988.
7. Клочек Г. Поетика Бориса Олійника: Літературно-критичний нарис. – К., 1989.

8.3. Программное обеспечение и Интернет-ресурсы

1. http://litopys.org.ua/ Історія України IX-XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації.
2. http://www.ukrlit.vn.ua/author.html Українська література.
3. Інститут літератури ім. Т. Шевченка: http://www.ilnan.gov.ua/index.htm

8.4. Методические указания и материалы по видам занятий

Учебная дисциплина обеспечена учебно-методической документацией и материалами. Её содержание представлено в локальной сети вуза (кафедры украинской филологии). Для обучающихся обеспечена возможность доступа к современным профессиональным базам данных по дисциплине, информационным справочным и поисковым системам.

1. Українська література II половини XX ст. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Українська мова, література та іноземна мова»./ Укл. Щербина В.І., Якимович О.Л., Датій Н.В. – Тирасполь. – 2010. – 199 с.

9. Материально-техническое обеспечение дисциплины (модуля):

Приднестровский государственный университет им. Т. Г. Шевченко, филологический факультет располагают следующим необходимым материально-техническим обеспечением для выполнения настоящей программы:

- доступ к сети Интернет во время самостоятельной подготовки;
- наличие специальных аудиторий, оборудованных мультимедийной аппаратурой;
- библиотечный фонд университета, центра украинской культуры, кафедры украинской филологии;
- тестовые задания для проверки знаний по данной дисциплине;
- мультимедийный проектор с экраном для презентаций

10. Методические рекомендации по организации изучения дисциплины (см. ФОС).

Рабочая учебная программа по дисциплине «Современная украинская литература» составлена в соответствии с требованиями Федерального Государственного стандарта ВО по направлению подготовки 45.03.01 «Филология» и учебного плана по профилю подготовки «Отечественная филология (Украинский язык и литература)».

11. Технологическая карта дисциплины.

Курс 4 группа ФФ16ДР62УА семестр 7, 8

Преподаватель-лектор Третьяченко А. В.

Преподаватель, ведущий практические занятия Третьяченко А. В.

Кафедра украинской филологии

Модульно-рейтингова система оценивания не введена.

Составитель:
к.ф.н., доцент Третьяченко А. В.

Зав. кафедрой украинской филологии,
к.ф.н., доцент Якимович Е. Л.